

D ů v o d y:

Napadené usnesení rekursního soudu, kterým bylo potvrzeno usnesení soudu rejstříkového, není ve zřejmém rozporu ani se zákonem, ani se spisy a netrpí ani zmatečností. Není tu tedy podmínek § 16 cís. pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. a nemohlo býti dovolacímu rekursu vyhověno. Vzhledem k vývodům dovolacího rekursu jest však ještě uvést toto: Podle čl. 12 obch. zák. a § 10 uvoz. zák. k obchodnímu zákonu mohou býti zapsány do obchodního rejstříku jen skutečnosti, jichž zápis zákon výslovně nařizuje. Ze srovnání čl. 86 druhého odstavce čís. 3 obch. zák. s čl. 129 první odstavce obch. zák. plyne zřejmě, že zákon při veřejné společnosti vyžaduje jen, by byla do obchodního rejstříku zapsána doba, kdy společnost počala, ne však také, kdy byla zrušena. Nařizuje-li zákon v třetím odst. čl. 129 obch. zák., že právě tak jako zrušení společnosti nutno do obchodního rejstříku zapsati i vystoupení společníka, jest nepochybné, že ani tu doba výstupu společníka nemá a tudíž podle čl. 12 obch. zák. k obch. zák. ani nesmí býti zapsána. Rejstříkový soud měl ovšem návrh na zápis, »že jest firma o d l. b ř e z n a 1927 firmou kupce jednotlivce« zamítnouti zvláštním výrokem; neučinil-li tak, nestala se opovídateli žádná újma, poněvadž z obsahu usnesení, jímž byla opověď vyřízena, bylo patrné, že rejstříkový soud zápis onen nepovoluje, což opovídatel také vystihl, podáv přímo rekurs, aniž žádal za doplnění usnesení.

Čís. 7606.

Ručení podle § 1319 obč. zák.

Ku vyvinění držitele díla nestačí, by prokázal svou bezvinu, ručení jest prost teprve, prokáže-li, že vynaložil veškerou k odvrácení poškození potřebnou péči. Dlužno v tomto směru připustiti výtku poškozeného, že podnikatel neustanovil k doзору nad elektrickou sítí odborného elektrotechnického inženýra, jenž byl ustanoven politickým úřadem, nýbrž pouze poškozeného, jenž byl pouhým elektrotechnickým živnostníkem.

Podnikatel není sprostěn povinnosti podle § 1319 obč. zák. ani tehdy, kdyby nebylo předpisů, o něž opírá poškozený svůj nárok, pokud by neprokázal, že dostál všem podmínkám, uloženým mu podle obsahu protokolu, sepsaného o komisionelním řízení, a že provedl i jiná ochranná opatření, jichž jest podle stavu věci, zkušenosti a vědy třeba, aby bylo zamezeno ohrožení cizích statků a úrazům osob.

Ručení podle § 1311 obč. zák.

K odůvodnění nároku na náhradu škody nestačí samo o sobě porušení nějaké normy, nýbrž protiprávním jednáním musí býti porušeny právě jen ony zájmy, jež jsou chráněny dotčenou normou.

(Rozh. ze dne 10. prosince 1927, Rv I 53/27.)

Žalobce, elektromontér, domáhal se na žalované obci Ch. náhrady škody, ježto utrpěl úraz tím, že sloup elektrického vedení se s ním skácel, když naň vystupoval. Procešní soud první stolice neuznal žalobní nárok důvodem po právu, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvnímu soudu, by o ní znovu jednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Nižší soudy zjistily a zjištění to jest pro dovolací soud podle § 498 a 513 c. ř. s. závazným, že sloup, o nějž jde, je majetkem elektrického odboru v Ch., jehož členem jest také žalovaná obec, že byl původně firmou K., která zaváděla elektrické vedení v Ch., zakotven, že toto zakotvení odstranil žalobce, když prováděl přípojku na stodolu Josefa V-a, že žalobce byl pověřen dozorem nad elektrickou sítí v Ch., že dozor ten také skutečně vykonával, že dne 22. října 1924, než vystoupil na sloup, jej řádně neohledal, že se sloup sřítíl následkem toho, že byl patrně u paty nahnutý a že dva dráty z přípojky na stodole Aloisa V-a byly přetrženy, takže zbývající jeden drát nemohl nahraditi zakotvení, následkem čehož sloup, jsa přetížen, se sřítíl a zbývající jeden drát přetrhl. Nižší soudy neshledaly žalobcův nárok po právu z důvodu, že žalobce, byv ustanoven žalovanou zodpovědným dozorcem, nemůže činiti obec zodpovědnou za nedopatření při výměně sloupů elektrického vedení, ježto bylo právě jeho věcí, upozorniti obec na takové závady a zamítly také následkem tohoto právního nazírání na věc důkaz znalci nabízený žalobcem o tom, že podle předpisů o elektrisaci mají býti sloupy elektrického vedení zkoušeny znalci inženýry a nejméně za dva roky, jsou-li vadny, vyměňovány a že žalobce se podle těchto předpisů nemohl ani považovati za dozorce nad onou sítí a také jím nebyl. Avšak s názorem nižších stolic nelze souhlasiti a jest přiznati oprávnění dovolacímu důvodu podle § 503 čís. 2 c. ř. s. Nižší soudy neujasnily si dobře podstatu ustanovení § 1319 obč. zák., jehož jest v souzeném případě použití, byť se ho žalobce přímo nedovolával. Podle tohoto ustanovení jest držitel díla, jehož sřícením neb odloučením jeho části utrpěl kdo úraz, povinen k náhradě, má-li příhoda příčinu ve vadné povaze díla a nedokáže-li držitel, že užil veškeré nutné péče pro odvrácení nebezpečství. Těžisko tohoto zákonného ustanovení nespočívá jedině v tom, že náleží držiteli díla, aby prokázal svou bezvinu, jest ručení prost teprve, prokáže-li, že vynaložil veškerou k odvrácení potřebnou péči (roz. čís. 3315 sb. n. s.). Namítal-li proto žalobce, že podle předpisů politické správy může býti znalcem a dozorcem nad elektrickou sítí ustanoven jen odborný elektrotechnický inženýr ustanovený politickým úřadem a nikoli živnostník elektrotechnický, jímž je žalobce, vytýkal žalované, nejen že neučinila dosud vše, co bylo potřebné k odvrácení nebezpečí (§ 1319 obč. zák.), nýbrž že porušila předpis, který

se snaží předejiti náhodným poškozením (§ 1311, druhá věta obč. zák.). Důkaz nabídnutý žalobcem nebylo lze vzhledem na toto zákonné ustanovení odmítnouti, jak to učinily nižší soudy, bylo naopak jejich povinností, by z moci úřadu zjistily, zda jsou takové předpisy, jak tvrdí žalobce, když zákon jinak znalost takových předpisů u soudce předpokládá (a contr. § 271 odst. 1 c. ř. s., Neumann str. 1079). Dlužno však zdůrazniti, že žalovaná by nebyla zproštěna zodpovědnosti podle § 1319 obč. zák. ani tehdy, kdyby nebylo předpisů, o nichž mluví dovolání, pokud by neprokázala, že dostála také všem podmínkám, uloženým jí podle obsahu protokolu, sepsaného dne 18. září 1917 o komisionálním řízení a že provedla i jiná ochranná opatření, jichž je podle stavu věci, zkušenosti a vědy třeba, by bylo zamezeno ohrožení cizích statků a úrazům osob (§ 1298 a 1299 obč. zák. a § 335 tr. zák.). Zjištění po skutkové stránce v tomto směru potřebných se dosud nedostává. Půjde-li na straně žalované o porušení předpisu podle § 1311 obč. zák., bude ovšem přihlížeti k zásadám vysloveným nejvyšším soudem již v jeho rozhodnutích čís. 3550, 5360 a 5621 sb. n. s. Podle nich nestačí k odůvodnění nároku na náhradu škody samo o sobě porušení nějaké normy, nýbrž protiprávním jednáním musí býti porušeny, má-li býti založen nárok na náhradu, právě jenom ony zájmy, které jsou chráněny dotčenou normou a musí proto ono poškození, o něž jde, patřiti mezi ta poškození, jimž předpis chtěl předejiti, a musí býti tedy dána i nezbytně příčinná souvislost mezi porušením předpisu a poškozením, takže, kdo přestoupí nějakou normu, neručí za škodu, pokud se dokáže, že by byla škoda nastala i bez jeho přestupku. Provádění potřebných zjištění, o nichž shora je řeč, jakož i, dojde-li k řešení zásad výkladu § 1311 obč. zák., bude ovšem vyžadovati, by po skutkové stránce bylo řízení dále doplněno, zejména ve směru příčinné souvislosti, pak po té stránce, zda jest správným, jak tvrdí žalovaná, že by se byl sloup sřítíl přetížením, když jej žalobce nezakotvil, i tehdy, kdyby byl býval zdravý, či zda to bylo vyloučeno, jak tvrdí žalobce.

Čís. 7607.

Náhrada za zmenšenou vyhlídku na sňatek přísluší podle § 1326 obč. zák. jen při znetvoření ze zlého nakládání.

Předpisem § 1328 obč. zák. není přiznán svedené ženě nárok na náhradu za zmenšenou vyhlídku na sňatek, aniž náhrada za poškození dobré pověsti, za urážku ženské cti.

(Rozh. ze dne 10. prosince 1927, Rv I 235/27.)

Nezl. Pavlína T-ová domáhala se na žalovaném náhrady 10.000 Kč vzhledem k tomu, že žalovaný, jak bylo trestním rozsudkem, odsuzujícím žalovaného pro § 128 tr. zák. zjištěno, jí zneužil k ukojení svých chlípných chťičů. Procesní soud první stolice žalobu zamítl.